

BÜYÜ NEDİR? (2)

(...dünden devam)

Her bilgi iyidir. Büyünün kendisi de bilgi olarak kötü değildir. Allah, akıl sâhibi insanların, her bakımdan bilgi sâhibi olmalarını istemiş ve bu bilgilerini kötüye kullanıp kullanmayacaklarını sınamak dilemiştir. Bunun için semâvî kuvvetler olan melekleri görevlendirmiş, melekler insanlara ilhâm ile bilgiler vermişlerdir. Peygamberin dışındaki insanlar, meleklerden ancak ilhâm ile bilgi alabilirler. Âyette geçen iki melek, aslında meleklerden ilhâm alma derecesine yükselen iki melek ruhlu insandır. İyiliklerinden dolayı bunlara "iki melek" denmiştir. Bu mânâyı veren müfessirler olduğu gibi "melekeyn" kelimesindeki lâmi kesre ile "melikeyn" şeklinde okuyanlar da vardır. İbn Abbâs, Hasan Basrî, Ebû'l-Esved (ed-Duelî) ve Dahhâk böyle okumuşlardır (Âlûsî. Ruhu'l-Me'ânî. 1/342.). O zaman

Bâbil'de iki krala indirileni öğretiyorlardı

demek olur. Gerçekten krallık kurumunun kökünde de büyüün bir çeşidi olan etkileme vardır. Çünkü krallık, söz ve davranışlarıyla insanları etkilemek, kendine bağlamak ve yönetmektir. O takdirde indirme, ilhâm etme anlamına gelir. Hasılı diğer bilgiler olduğu gibi, büyüün dayandığı temel bilgi de Bâbil'de iki melek ruhlu insana veya iki krala melekler tarafından ilhâm edilmiştir. Ama kötüye kullanılmak üzere değil, sâdece bilinmek ve şerrinden korunmak üzere ilhâm edilmiştir. (Çünkü Bâbilliler, büyü işleriyle uğraşıp duruyorlardı. İnsanları bunların şerrinden korumak için büyüün ne olduğu, hangi sebepler zincirinin düzen-lenmesinden meydana geldiği iki insana ilhâm edildi. Aslında insana olağanüstü gelen büyü, yalnız erbâbınca bilinen, başkalarına gizli kalan sebeplerin düzenlenmesinden hâsıl olan bir olaydır. Herhangi bir olayın sebebi bilinmezse, büyü gibi görünür. Ama sebebi anlaşıncaya kadar, gariplikten çıkar. Meselâ: bugün tabiat kuvvetlerinden yararlanılarak yapılan uçak, bin yıl önceki insanlar için büyük bir büyüdür.

İşte basit olayların dahi büyü gibi görüldüğü Mezopotamya insanları arasında iki kişi, diğer insanların kavrayamayacağı birtakım olayların kanunlarını keşfetmişler ve bunu talebelerine öğretirken kötüye kullanmamalarını söylemişlerdi. Fakat Bâbilliler ve Bâbil'de esâretleri sırasında onlardan garip olayları öğrenen Yahudiler, birçok hurâfeyi de katarak bu bilgileri kötüye kullandılar, büyü yaptılar. Büyü, o zamanlar doğa ilimleriyle karıştı. Bir filozof, aynı zamanda büyücü idi. Dediğimiz gibi öğrenme merakı, insanı her şeyi bilmeğe sevk eder. Bugün müsbet ilimler de öyle değil midir? Elektrik bilgisi, parlak bir ilimdir. Fakat o bilgidен yararlanarak herkesin ayak bastığı merdiven parmaklarına gizli bir kablo ile elektrik verip insanları öldürmek büyüdür. Atom bilgisi yücedir. Atomu insanlığın yararına kullanmak güzeldir. Fakat bir atom bombasıyla bir şehri, bir ülkeyi öldürmek büyüdür. O halde, melek büyü öğretir mi, diye düşünmeğe lüzum yoktur. Melek büyü öğretmiyor. O, birtakım kanunları ilhâm ediyor.

İnsanların, bu bilgileri kötüye kullanmaları büyü oluyor.

(devamı yarın..)